

ČESKÝ RÁJ II

sobota 4. června 2011

Odjezd: v 6:30 hod. od hlavního nádraží ČD Pardubice (od předzahrádky restaurace La Rocket)

Trasa autobusu: Pardubice – Hradec Králové – Hořice – Úlibice – Jičín – Libuň – Ktová (vystoupí II. skupina) - Hrubá Skála (vystoupí I. skupina) – Trosky (vystoupí III. a IV. skupina). Autobus přejede na Kost a na parkovišti pod hradem čeká na příchod všech skupin.

Odjezd zpět: v 18:00 hod. z parkoviště pod hradem Kost

Předpokládaný příjezd do Pardubic: po 20. hodině

Trasy jednotlivých pěších skupin:

I. skupina vystoupí na parkovišti u zámku Hrubá skála [1], prohlédne si nádvoří zámku, popřípadě vystoupí na věž nebo na Prachovnu (celkem cca 20 min) a poté vyrazí po Č doleva po Zlaté stezce Českého ráje okrajem Hruboskalského skalního města [2] do údolí potoka Jordánky mezi rybníky Věžák a Krčák (4 km), zde zahne doleva proti proudu Jordánky přírodní rezervací Podtrosecká údolí [3] a podle druhého ze jmenovaných rybníků dojde až k rozcestí a restauraci u rybníka Vidlák (možnost občerstvení)(+1 km). Zde zahne doprava a vystoupá na Trosky [4](+2 km, celkem 7 km), kde je možnost výstupu na ojedinělý skalní útvar se zříceninou hradu (předpokládaná doba prohlídky cca ¾ hod) a další možnost občerstvení. Zde se předpokládá celkové zdržení zhruba 1,5 hod. Odtud pokračuje doprava stále po Č podél přírodní rezervace Apolena [5] k Dolnímu mlýnu v údolí Žehrovky (+3 km), podél níž a znovu Přírodní rezervací Podtrosecká údolí [3] pokračuje doprava (Pozor stýkají se zde 3 červené!) podél rybníka Nebákova do stejnojmenné osady [6](+2 km, celkem 12 km), kde je též další možnost občerstvení. Poté pokračuje stále po proudu údolím Žehrovky k ústí Jordánky (+2 km), za nímž zahne doleva do Libošovic [7](+3,5 km, celkem 17,5 km) stále po Č s další možností občerstvení. V závěrečném úseku sejde Prokopským údolím podél potoka Klenice k hradu Kost [8], kde bude na parkovišti čekat autobus (+2,5 km, **celkem 20 km**).

II. skupina vystoupí ve Ktové, odkud půjde doleva po Z podél přírodní rezervace Libuňka [9] a vystoupá na Trosky [4] (3 km). Poté vše, včetně prohlídky hradu a občerstvení, stále po Č jako skupina I. (**celkem na Kost 16 km**).

III. skupina vystoupí (společně se skupinou IV.) na parkovišti pod hradem Trosky [4]. Poté vše, včetně prohlídky hradu a občerstvení, stále po Č jako skupiny I. a II. (**celkem na Kost 13 km**).

IV. skupina vystoupí (společně se skupinou III.) na parkovišti pod hradem Trosky [4]. Společně se skupinou III. si prohlédne hrad a občerství se. Poté sejde po M do Nebákova [6](3 km), odkud půjde stále po Č již jako skupiny I., II. a III. (**celkem na Kost 11 km**).

Skupiny III. a IV. (popřípadě i skupina II.) mohou časový náskok využít k prohlídce hradu Kost.

Převýšení: Skupiny I. a II. absolvují celkové převýšení cca 250 m, u skupin III. a IV. není, s výjimkou výstupu na skalní útvar a hrad Trosky, převýšení významné.

V případě nepříznivého počasí bude zvolen přiměřený náhradní program.

Vstupné:

hrad Trosky	50,- Kč, zlevněné 35,- Kč
hrad Kost (1. nebo 2. okruh)	100,- Kč, zlevněné 70,- Kč, 1.+2. okruh 160,-Kč, zlevněné 80,-Kč (poslední prohlídka na Kosti odchází v 16:30)

Možnosti občerstvení: Hrubá Skála (pouze I. skupina), Vidlák (pouze I. skupina), Trosky, Nebákov, Libošovice, Kost

Mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 19 Český ráj (nejnovější je 6. vydání 2010)

Cena: členové dospělí 250,- Kč, děti 120,- Kč, ostatní 300,- Kč

Přihlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail do zaměstnání: ehrenbergerova@szs.pardubice.cz, telefon do práce 466 050 217, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem akce a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu v plné výši.

Trasu připravil a výlet vede a příjemné zážitky přeje všem: Mgr. David Šebesta (mobil 776 823 797)

ⓘ ⚓ ⓘ ⚓ ⓘ ⚓ ⓘ ⚓ ⓘ ⚓ ⓘ ⚓ ⓘ ⚓ ⓘ ⚓ ⓘ
Již 18. června 2011 máme další autobusový zájezd, tentokrát ke Zbirohu, který připravil a vede doc. Josef Kotyk.

Turisticko-vlastivědný text.

[1] **Hrubá Skála** – zámek nad obcí na zalesněné skalní plošině (367 m). Stojí na místě hradu založeného kolem roku 1300 Hynkem z Valdštejna. Byl vybudován na pískovcových skalách spojených mosty. Původně se jmenoval Skály. Za Smiřických došlo ve 2. polovině 16. století k přestavbě hradu na pohodlné renesanční šlechtické sídlo. Po požáru roku 1710 byl zámek rozšířen. Nově byl upraven roku 1804, kdy vznikl též anglický park. Roku 1821 koupil panství od Valdštejnů Hans Anton Lexa, rytíř z Aehrenthalu, jehož rod jej vlastnil až do roku 1945. Roku 1859 byl zámek regotizován a roku 1923 opraven. Západní prostranství před zámkem uzavírá kostel sv. Josefa z roku 1812, postavený v romantické novogotice. Na skále před zámkem se nachází Prachovna, předsunutě opevnění bývalého hradu ze 14. století. Ve skále je zachován tesaný příkop, základy po dřevěné věži a původní přístup po schodech s dřevěnými zárubněmi. Dnes je v zámku hotel. Veřejně přístupná je zámecká věž.

[2] **Hruboskalské skalní město** – největší skalní město na území CHKO Český ráj, pískovcová plošina v nadmořské výšce cca 380 až 420 m, rozčleněná v hluboká údolí, úzké rokle a skalní věže, zalesněná převážně borovými porosty. Skalní město je rozděleno do 4 hlavních oblastí: Dračí skály a Zámecká rokle, Kapelník, Maják a Údolíčka. Pod Mariánskou vyhlídkou je symbolický hřbitov zahynulých horolezců expedice Peru při čs. výpravě v roce 1970. Nejcenější části území byly v roce 1998 vyhlášeny Přírodní rezervací Hruboskalsko (219,20 ha). Územím vede naučná stezka Hruboskalsko.

[3] **Podtrosecká údolí** – přírodní rezervace (141 ha, vyhlášena roku 1985). Území mokřadů v kaňonovitých údolích Jordánky a Žehrovky. Jsou zde rybníky Vidlák, Krčák, Věžák, Nebákov aj. Známy je pramen Prdlavka, sledovaný Českým hydrometeorologickým ústavem v Praze.

[4] **Trosky** – známá dominanta Českého ráje, dnes přírodní památka (3,46 ha, vyhlášena roku 1998). Jedná se o žílu vyvěřelé čedičové horniny (nefelinického olivinitu), která byla vypreparována erozní denudačními procesy z okolních měkkých křídových sedimentů a nyní převyšuje sousední terén o 70 m. Vyšší věž (488 m) je nazývána Panna (59 m vysoká), nižší a robustnější je Baba (49 m vysoká). Místy je patrná sloupcovitá odlučnost čediče. Na vrcholech se nacházejí zbytky středověkého hradu. Mezi věžemi stál hradní palác a hospodářská stavení, celý prostor je obehnan kamennou hradbou se dvěma branami. Hrad zpustl za třicetileté války. Věž Baba byla upravena na rozhlednu s dalekým rozhledem.

[5] **Apolena** – přírodní rezervace (18,30 ha, vyhlášena roku 1998). Malé skalní město s 27 skalními věžemi na okraji pískovcového masívu, dominanta východní části CHKO Český ráj. V současné době není z důvodů ochrany přístupná (přílišné poškozování skal neukázněnými návštěvníky).

[6] **Nebákov** – samoty v okolí stejnojmenného rybníka (7 ha). U rybníka stojí Vlkův mlýn připomínaný roku 1455, dnešní podoba z 1. poloviny 18. století. Skalní hrádek z konce 13. století byl obýván ještě na konci 15. století Machnou z Nové Vsi. Dnes je patrné kruhové místo dřevěné věže, dále příkop, před opevněním se nachází rybníček po hospodářském zázemí (vykopávky J. Severy).

[7] **Libošovice** – obec připomínaná v letech 1352-99. Jednolodní pozdně gotický kostel sv. Prokopa byl obnoven v roce 1610, v roce 1874 prodloužen a doplněn novogotickou věží.

[8] **Kost** – hrad na pískovcové skále při styku tří údolí (Plakánek, Prokopské údolí, údolí při Černém rybníku). Gotický hrad byl vystavěn na rozhraní 14. a 15. století, asi po roce 1371. Původní hrad na půdorysu pětiúhelníku sestával z velké věže, starého paláce, věžovité obytné budovy a kaple. Hrazení bylo dřevěné, kombinované s přírodní skálou. Hrad byl postupně majetkem několika šlechtických rodů (Zajícové z Hazmburka, Šelmerkové, Biebersteinové, Lobkovicové, Černínové). V roce 1658 měl být podle císařského příkazu zbořen jako možný opěrný bod nepříteli, této katastrofě se však podařilo zabránit. Po několikaletých přestavbách a požárech byl hrad po roce 1953 opraven. Po restituci je majitelem G. Kinský dal Borgo. Expozice je vytvořena z majetku rodiny Kinských, tvoří ji renesanční černá kuchyně, historické zbraně, středověká mučirna aj. Dnes je jedním z nejlépe zachovaných středověkých hradů v Čechách.

[9] **Libuňka** – přírodní památka (3,80 ha, vyhlášena roku 1990, rozloha upravena roku 1998), úsek jednoho z posledních přirozených meandrujících vodních toků u nás se zachovanými břehovými porosty.